

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL II.

Nr. 122.

Brașov, Joi 2 (14) Iunie

1888.

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu d. u. și în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. s. și
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
mai înainte.

Din cauza s. sărbătorii de mână,
diarul nu va apăre până Vineri seara.

Brașov, 1 Iunie st. v. 1888.

Intr'unul din numerii trecuți ai foiei noastre, vorbind de multe neajunsuri ale școlilor noastre confesionale, am susținut că aceste nu întâmpină nici un fel de sprijin din partea guvernului și a organelor sale, nici măcar pe calea administrațiunii, înlesnindu-se cel puțin autorităților noastre școlare executarea ordinațiilor lor în interesul dezvoltării regulate a învățământului.

Astăzi putem documenta printr'unu flagrantu exemplu, că ministrul de instrucțiune și organele sale nu numai că nu dau mână de ajutor autorităților noastre superioare școlare, făcându-se să se respecte dispozițiile lor, dăr lucră chiar fățiș și cu intențiune pentru a paraliza și pentru a submina stima și veda, de care trebuie să se bucure aceste autorități înaintea poporului.

Casul, de care voim să vorbim, nu e nou, dăr tocmai pentru aceea ne descopere într'unu modu bătătoru la ochi rēlul, care este cu atât mai mare, cu câtu s'a învechit.

Înțelegem cestiunea școlei confesionale române din Turțu, comitatul Ugocea.

Cel ce a cetit corespondența publicată în numărul de ieri al „Gazetei”, care ne înfățișază în puține cuvinte cu-o rară claritate starea școlei române din Turțu, a trebuit să se convingă, că aici se tractază de-o despotică ingerință a ministrului de culte în afacerile noastre școlare și de unu terorismu ne mai pomenit celu eserază acesta asupra ordinariatului din Gherla, care vede rēlul și ar voi să-l delature, dăr nu cutază a face nici unu pasu de frica ministrului.

Se constată că unul din învățătorii dela școla din vorbă nu corăspunde nicădecum chiamării sale. Autoritatea superioară școlară ilu destitue. Ministrul însă la arătarea organelor sale ilu restituie în postu, pentru că e mare maghiaronu. Poporul cere din nou depărtarea lui și înlocuirea lui prin altu învățătoru harnicu. În urma acesta se face o nouă investigare din partea autorității școlare de Gherla. Poporul așteptă acum de unu an și mai bine sentința, dăr ea nu mai sosese.

Învățătorul vitios și necorespondentor continuă a-și ocupa postul. Școlarii lui nu facu nici unu progres, cauza învățământului și a moralului publicu este amenințată.

Nu-i mirare decă în asemeni împrejurări bieții locuitorii din Turțu nu mai știu ce să începă, decă se vedu desămăgiți și în credința ce o mai aveau, că pentru durerile și ranele lor voru afla balsam de leuire celu puțin la autoritatea competentă bisericescă.

Neprimind nici unu răspuns dela autoritatea lor superioară bisericescă, Românii din Turțu, necăjiți și mahniti că nu li se face dreptate, se adresază la însuși vizitorul durerilor lor, la ministrul de culte și instrucțiune, dela care asemenea nu primesc nici unu răspuns.

E naturalu de altmintrelea, că ministrul n'a pututu sta de vorbă cu ei, căci dēnsul după lege, n'are nici unu amestec în trebile școlilor confesionale și cestiunea privesce numai pe consistoriul de de Gherla.

Cine nu va vedé în acesta situațiune abnormală, creată prin terorismul ministrului și prin slăbiciunea autorităților competente bisericesci, cel mai mare pericolu pentru biserică și școlă? Cine nu vede că cu modul acesta se înstrăinează sistematicu poporul de mai marii săi bisericesci? Cine nu va înțelege că planul secretu alu adversarilor noștri este de a crea astfelu stări anarhice în biserică?

Nu putem crede că capul diecese gherlane, care precum suntemu informați este atât de gelos pe autoritatea sa în biserică, ar fi nepăsătoru față cu nisce aparițiuni atât de îngrijitoare, cari punu în jocu veda bisericeii.

De ce dăr cu toate aceste nu face odată finitu în puterea autorității sale episcopesci situațiunii de plânsu, în care a ajunsu școla română din Turțu?

Ore să fi ajunsu la noi lucrurile așa de departe ca autoritatea unui arhiepiscop să nu mai cumpănăscă nimicu nici când e vorba de simpla înlocuire a unui învățătoru neaptu?

Este timpul supremu ca afacerea școlei din Turțu să se resolve într'unu chipu, ca să scim cum stăm și la ce mai avem să ne așteptăm.

Schimbarea sistemului în Prusia.

Se pare că cu demisiunea ministrului Puttkammer încă nu s'a terminat crisa în Berlinu. Acum se vorbește din nou chiar de retragerea prințului Bismark.

Organul cancelarului, „Nord. allg. Ztg.”, e foarte mahnit din cauză, că liberalii susțin relațiuni cu cercurile curții și că ei află cele mai secrete întemplări dela curte. Numita foia ia în apărare pe Puttkammer, dărând că autografulu împărătescu, prin care s'a înaintat sancțiunea legii privitoare la prelungirea periodului electoralu, nu l' trage la răspundere, ci accentuă numai, că împărățul presupune că libertatea alegerilor va fi păzită și că organele guvernului voru încungiura în viitoru totu ce s'ar puté privi ca o influință a alegătorilor.

Mai departe le impută foia bismarkiană liberalilor, că rămăscu la unu postu de ministru. Scirea adusă de „Freisinnige Zeitung”, cumcă pe prințul Bismark l'a surprinsu demisiunea neașteptată a lui Puttkammer, o adeverese, dăr

adauge că faptul acesta pôte mulțumi numai o partidă, a căreia politică de fracțiune a adus deja scădere consciinței de stat.

Împrejurarea, că cancelarul a dat unu prânțu în onora ministrului demisiunat Puttkammer, ceea ce n'a mai făcut până acuma în casuri analoge, dovedese, că elu este foarte indispus din cauza celor petrecute.

Negreșit că trebuie să-i cadă foarte greu prințului Bismark a se acomoda voinței liberalului împărătu Fridericu în contra convingerii sale. Foile liberale își dau totă silința de a exploata acestă împrejurare în contra cancelarului. Așa ele lătiră fama, că Sâmbăta împărățul nici n'a voit să primăscă în audiență pe Bismark. „Post” vine acum și deminte acestă faimă, dărând că împărățul a voit să-l primăscă, dăr n'a pututu din cauză, că era foarte obosit în urma suferinței sale.

„Post” mai adauge, că Duminecă a fost primitu cancelarul în modu foarte cordialu de împărătu și de împărătesa în Potsdam, și că a fost foarte satisfăcutu de conferința ce a avut-o cu părechia împărătescă.

Or cum ar fi fostu însă primitu, faptu este și rămăne, că între Bismark și între împărătu există deosebiri de vederi asupra modului de procedere, cari au datu nascere din nou sgomotului, că cancelarul umblă cu gândulu de a se retrage.

Se pare în adevăr, că ceea ce se prepară acum la inițiativa personală a împărățului Fridericu este o schimbare a sistemului de guvernare în Prusia, căreia greu i se va puté acomoda cancelarul cu „voința lui de fier”.

SCRILE DILEI.

Ordinațiunea ministeriului de honveți pentru executarea legii privitoare la conchiimarea estra-ordinare a rezervistilor, precum și a celor din rezerva de întregire spre a servi activi în timpul de pace, a și fostu subsemnată de ministrul de honveți și trimisă diferitelor autorități. Foia oficială va publica în curēndu — dăce „Bud. Cor.” — acestă ordinațiune.

Foia aradană „Alföld” află din Bradu, că în baia „la doisprezece apostoli” din minele dela Ruda, băieșii de acolo au datu peste o bucată mare de auru curat în greutate de 1 kilogr. și 450 grame. Până acuma se scoteau de acolo cam 70 kilogr. aur pe an.

Ministrul ungurescu de culte și instrucțiune publică a oprit pentru usul școlilor din Ungaria următoarele cărți: 1. Elemente de geografă comparativă pentru clasele inferioare și mijlocii de gimnaziu, școle reale coordonate, edată în Cernăuți 1882, de Samuil V. Isopescu. 2. Cursu elementar de istoria universală pentru clasa I, II și III-a a școlilor secundare, de Ioan Marescu, edată în Bucuresci. 3. Wandkarte von Europa, entworfen und gezeichnet von B. Kozenn; (Wien u. Olmütz, Verlag von Eduard Hölzel.)

Camera advocațională din Clușu a numit ca curatoru alu cancelăriei răposatului avocat din Turda, Anania Moldovanu, pe avocatul din Turda Alexandru Veress.

tului avocat din Turda, Anania Moldovanu, pe avocatul din Turda Alexandru Veress.

Deja acum doi ani teatrul Teodorini din Craiova era amenințat de ruină și morală și materială. În același timp d-ra Teodorini trecēndu prin țară se oprise în orașul său natalu spre a-și revedé pe mamă-sa și pe amicii săi. După primul concertu i se făcu ovațiuni entusiaste, și ca răspuns unei alocațiuni, ea promite a reconstrui teatru Teodorini, voindu ca prin acesta să perpetueze renumele părinților săi, renume ridicat de ea atât de sus. D-ra Teodorini — spune „Rom. lib.” — a transformatu legenda în faptu. Teatrul s'a reconstruit, după stilul modernu, înzestrându-lu chiar cu lumină electrică, și ea ilu va umplea cea dintău cu frumoasă-voce. Celebra cântăreță va merge în Craiova însoțită de-o primadonă și un tenor, spre a da o seriă de concerte și serate musicale în Septemvrie viitoru.

Alaltă-eri s'a celebrat la biserică Domnița Bălașa în Bucuresci căsătoria d-șorei Efram Germani cu d. A. Rosetti-Solescu. Nuni erau Domnița Elena Cuza cu d. Teodoru Rosetti, presidentul consiliului.

Renumița cântăreță Adelina Patti, care a debutat în timpul din urmă în Buenos-Ayres, este urmărită la fiă-care pasu de o bandă de hoși din Anglia, cari și-au pus de gându a ajunge cu ori-ce preț în posesiunea giuvaericelelor ei. O încercară de furtu prin spargere în locuința de veră a d-nei Patti nereușind, hoșii, cari sunt conduși de unu Englesu, au hotărît să răpăscă pe cântăreță însă-și și să o dețină până ce le va plăti o sumă mare de rescumpărare. Cătu timpul a petrecut în Buenos-Ayres d-na Patti a fostu acompaniată la toate preumblările ei de 2 polițiști secreți și alți polițiști pândeau în locuința ei.

Cetim în „Rom. liberă”, că d-lu V. Măndreanu, actualu profesor la școla normală de institutori, e numit în postulu de directoru alu acelei școle.

Primatele bisericeii catolice din Statele-Unite americane, cardinalul Gibbons, a pus de curēndu în Washington petra fundamentală a viitoru „Universității catolice a Americii”. O mulțime de demnitari bisericesci, precum și președintele Cleveland și membrii cabinetului său au asistat la festivitate. Suma adunată pentru dădirea acestei universități se ridică la unu milionu de dolari. Din această sumă a contribuitu numai d-ra Mary G. Caldwell din Washington 300,000 de dolari, din care cauză Papa i-a conferit o medalie de aur, ce i-a predat-o cardinalul cu ocaziunea așezării petrei fundamentale.

Excursiune la Vâlcele (Előpatok) și Tușnadu.

Biroulu orășenescu din Clușu alu călei ferate de stat reg. ung. însărcinat cu estrădarea de bilete ne face cunoscu, că în 7 Iulie st. n. anul curentu la toate stațiunile liniilor Oradea-mare-Feldiără, Ghirișu-Turda, Cucerdea-Ter-

gul-Mureșului, Teuș-Simeria și Copșa mică Sibiu se voru estrăda *bilet de mers și întorsă* (tour și retour) cu prețu scăzut de 50 la sută, valabile pe timp îndelungat până la Feldiara cu scopul de a se putea cerceta băile dela Vâlcele (Elöpatak), Tușnad și Malnaș. E consultat ca cei ce voru lua parte la excursiune să se însinueze mai înainte, deoarece pentru aceia, cari se voru însinua până la 26 Iunie la numitul biou, se va îngriji și de trăsuri (dela Feldiara încolo); de altmintrelea nu e de lipsă a se însinua mai înainte.

Un biletu tour și retour pentru aceea excursiune costă: dela Clușiu cl. II 13.10, cl. III 9.30; dela Oradea-mare cl. II 19.50, cl. III 13.90; dela Turda: cl. II 11.30, cl. III 8.10; dela Tergu-Mureșului cl. II 12.70, cl. III 9.10; dela Alba-Iulia cl. II 9.60, cl. III 6.90; dela Aiud cl. II 9.30, cl. III 6.70; dela Mediaș cl. II 6.20, cl. III 4.40; dela Sighișora cl. II 4.50, cl. III 3.20; dela Sibiu cl. II 8.50, cl. III 6.10; dela Blăș cl. II 7.80, cl. III 5.50

Sinodul arhidieceșan din Sibiu.

(Fine.)

Din raportul senatului episcopesc aflăm, că în urma economisirilor făcute în anul 1886 la toate fondurile și fundațiunile, afară de fondul „Seminarului Andreianu”, s'a capitalizat din venite mai mult decât s'a preliminarat.

În 1887 s'au preliminarat percepțiunile bugetare la toate fondurile și fundațiunile în sumă de 141,241 fl. 76 cr., din aceștia s'au încasat numai 131,064 fl. 91 cr.; eroagațiunile preliminarate pe acelalalt an au fost de 135,526 fl. 32 1/2 cr., de fapt eroagațiunile au fost însă numai 111,743 fl. 81 cr. Rezultă de aci un rest activ de 19,321 fl. 10 cr.

Starea fondurilor și fundațiilor arhidieceșane cu finea anului 1887 a fost de 1.717,703 fl. 56 cr. Crescămintul față cu anul precedent: 14,388 fl. 50 cr. Apröpe 73% din avere este alocată în efecte publice, dintre cari însă apröpe 69% sunt scrise fonciare dela diverse institute.]

Valörea întregi averi bisericesci administrată de comune reprezintă suma de 3.287,426 fl. 40 cr.

Fondurile școlare ale unor comune gr. or. din Valea Bărgăului (protopopiatul Bistriței) s'au scos de sub administrația Comitetului fondurilor grănițesci din Năsăud, predându-se în administrațiunea unui comitet școlar ales

în sensul statutului organic de comunele proprie.

După cetirea raporturilor, domnul Diamandi Manole prezintă Sinodului 5 interpelețiuni, dintre cari cea dintăiu, referitoare la întregirea protopopiatului vacănt al Brașovului I, am publicat-o deja în Nr. 109 al föiei noastre din anul curenț.

La interpelețiunea a doua: decă în fața situațiunei grele de adă a școlölor centrale române din Brașov, care reclamă prezența capului bisericeii la esamene, Escelența Sa Metropolitul are de gând să ia parte la esamenile proxime și la cele din viitor ale acestor școle? — Escelența Sa declară, că decă numai i va fi posibil și decă va fi sănătos va lua parte la aceste esamene. Ocupațiunile l'au reținut până acum a-o face acăta în persönă, der de vre-o cățiva an încöce n'a întrelăsat a fi substituit prin vicarul său arhiepiscopesc.

La interpelețiunea a treia, referitoare la întregirea parohiei din Țințari, se răspunde, că afacerea este în stadiul pertractării și se crede, că în curănd se va rezolva.

La interpelețiunea a patra, în privința nehirotonisirii preotului ales în comuna Herman, Presidiul răspunde, că sunt pedeci canonice; se va îngriji însă ca cauza să fiă cât mai curănd rezolvată.

La interpelețiunea a cincia, în privința neexpedării ajutoörelor pentru școle se răspunde, că acăta causă se află deja în lucrare.

D-lu deputat Strevoiu interpeleză în privința procesului Românöru cu Grecii din Brașov. Presidiul răspunde, că istoria procesului este cunoscută de prin diare. Resultatul este adă, că biserica Săntei Treimi din Brașov s'a declarat de cătră forul suprem judecătoöresc ca proprietate exclusivă a credincioșilor de naționalitate grecă. Apelul nu există în cazul de față. Numai cestiunea limbei mai rămâne deschisă. În sentința nu se cuprinde nimic în privința acăta. Credincioșii bisericeii greco or. de naționalitate grecă au esclus cu volnică limba română din susu dișa bisericeii. Escelența Sa Metropolitul a declarat acăta procedere ca contrară disciplinei bisericeci. Promite că va sprijini cauza acăta la forurile competente. Asta ar fi făcut-o și până acum, decă n'ar fi fost reținut a se pută înțelege cu d-lu ministru de culte Trefort, din cauza bölei acestui din urmă.

În bugetul anului 1889 s'au preli-

minat diurnele deputăților Sinodului în sumă de 2034 fl., spesele de călătöria 856 fl. 52 cr., paușale pentru biou 50 fl. La oăltă 2940 fl. 52 cr.

Sinodul și-a încheiat agendele sale în ziua de 12 (24) Maiu, după ce a ținut cu totul 13 ședințe.

Serbarea dela Cotroceni.

După cum se anunțase, Duminecă la 3 și jumătate după amădu, serbarea copiilor în costume din secolul XVIII de orice fel s'a făcut în frumosul parc al palatului de veră dela Cotroceni.

Încă dinainte de ora indicată, invitații și invitatele, mitite și drăguți ai M. S. Reginei începuseră a sosi. Era un farmec, o plăcere nespūsă a sta la intrare și a aplauda sosirea micilor marchisi și marchise, duci și ducese, ofițeri din Royal-Champagne și cavaleri de Saint-Louis, lăptărițe și păstorițe a la Estelle și Nemorin; toți eroii dela Trianon și dela Marly defilau înaintea noastră strălucitori în atlasuri și n dantele, în rochie à papiers să fi aprinsu gelosia dömnei de Pompadour. Colori vii și vesele cari se armonisau gingași cu pudra în pėru a tinerelor marchise și peruca albă a nobililor conț. Les petits abbés, cu ochii și buzele licărind de spirit, își arangeau cu deosebită cochetăria murele, pe cari mamele sciute și doritoare a nu comite nici un anachronism, nu uitaseră a le pune pe figura lor rumenă și pudrată. O observațiune în trecete: pe mulți din acești abbés și marchisi, murele îi supėrau, așa că pe la finele serbării cu vėrfu limbei stricau fără milă economia murelor, de erau pe lângă buze.

Costumele franceze erau firesce în imensă maioritate. Vr'o 2—3 costume române de boeröice, vr'o cățiva țeran bogat îngăitanați, și pic de colea câte un costum fără epocă seu din timpul revoluțiunei franceze, les incroyables.

Ajunși, copilițele și copilașii erau conduși în drėpta în fund, pentru a forma cortegiul M. S. Reginei. La 4 ore acăst cortegi apăr. Un murmur de admirare salută aparițiunea lui în fața palatului. Mumele, surorile și rudele, förte multe îmbrăcate totu în toalete XVIII, siècle — o splendidă gamă de colori primăveratice — priviau cu ochii umeți de lacrimi.

M. S. Regina pöte dice cu drept cuvėnt, că a făcut să salte înduioșate inimile a sute de mume. De unde plecase și până la chioscul unde avea

să se opröcă, cortegiul făcu vr'o 10 minute. Marchisi și cu töte ducesele iuțeau pasul căci în acelu chiosc privilei li-erău atrase irezistibil de mii de jucării.

Ajunseră; împărtēla încep și cu dēnsa și țipetele de bucură. Förte bine învățați și stilați asupra etichetei curților suverane, marchisi și marchisele uită și etichetă și reverență de făcut și orice. Și aveau dreptate: erau mii de jucării înainte-le, pe urmă le primă, pe urmă le judecară. Totu atăea treburi cari trebuiau însoțite cu gesturi, cu salturi și cu chiote cari n'or fi fost Louis XV, der cari erau din cele mai drăgălaşe.

Cine cunöscă nemărginită iubire a M. S. Reginei pentru copii și copilași își pöte lesne închipui ce suris de adēncă fericire era pe figura Maiestăței Sale. Serbarea însă continua. Bufetul, gimnastice, jocuri cu păpuși, cameră obscură cu minun de tot felu, călușarii neobosiți ai lui Mocėnu și ai lui Velescu, lăutarii secolului XVIII, părinții lui Barbu Lăutarul, carul cu sticlutele în cari erau doctori förte dulci în contra „neascultărei“, „lăcomiei“, „leneviei“, „ștengăriei“ etc. făceau una după alta ca sutele de nobili și gentildonne să alerge când colo când colo.

Mumele, părinții, rudele îi urmau și astfel grupurile se făceau și se desfăceau pe fondul verde închis al parcului în sute și mii de colori. D. Mandi, fotografu, a luat peste 20—30 de probe, căci erau minunate töte aceste nepreparate și firesc aședări ale invitaților Maiestăței Sale Reginei.

Maiestatea Sa Regele a stat ca și M. Regina până la sfășitul acătei strălucite serbări, numai că Regele a binevoit a conversa mai mult cu aceia, cari nu erau marchisi și ducese, pe când M. S. Regina era numai a invitaților și invitatelor sale. O marchisă de vr'o patru-cinci ani o ținea de mână, un duce îi se acățase de rochiă, un petit abbé alergăndu după jucăria o călca pe rochiă. Tabelul era înduioșător. Tötă lumea împărtășia fericirea și veselia Maiestăței Sale.

O săptămână întregă tötă acăta mare nobilime a secolului XVIII voru vorbi de frumșetele serbării dela Cotroceni și decă cei ce au fost voru povesti mändrețele, cei ce nu au fost voru începe să plângă, ducii și viconții din aceia îi voru consola dicēndu-le: lasă că o zină ne-a spus, că Regina noastră o să mai facă o serbare și la anul; atunci și tu o să fi mai mare și

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Movila lui Rășvanu.

(Legendă.)

Multe ne'nțelegeri și certe au mai fost între unii domnitori români și mult sânge nevinovat a trebuit să se verse din pricina lor. Și decă ne'nțelegerile și certele acelea ar fi adus vre-unu bine seu vr'unu folos țării, peste care au domnit ei, atunci nu n'ar fi ciudă. Der ele numai bine și fericire n'au adus, ci totu numai daune și neajunsuri, tânguir și supărări, de cari și se sfășia inima când își aduc aminte.

O astfel de ne'nțelegere și certă a fost și între Rășvan și Irimie Movilă, domnitori de odinöra ai Moldovei.

Scirea, care a străbătut din gură în gură și din an în an până ce a ajuns și la noi, ne spune, că atât Ungurii cât și Leșii, vecinii Moldovenilor, cercară de repețe ori să pue mâna pe Moldova. Der fiindcă nu e așa de lesne a supune o țără, după cum și-ar închipui cineva, de-aceea, ca să pötă mai de grabă și mai lesne ajunge scopul, atât unii cât și alții, cum muria seu se mazilia vr'unu domnitor român, îndată se puneau luntre și punte ca să vie în locul lui la cărmă unul dintre

acei fii de domn seu boieriu ușuratici și neprevădători, despre care cugetau ei că li se va supune la töte și întru töte.

Așa s'a întâmplat și pe timpul alegerii domnitorilor despre care ne e vorba. Ungurii adecă, cum prinseră de veste că Moldova ărăși a rămas fără de domnitor, făcură ce făcură și puseră în locul lui pe unul dintre cei mai mari și mai înverșunați protivnici ai fostului domnitor, adecă pe boierul Stefan Rășvan.

Irimie Movilă, care era fiu de domn și care de mult ducea dorul domniei moldovenesci, cum auți că Rășvan a fost numit domnitor peste Moldova, nu-i veni de felu la socoteală. De-aceea a și început a-i purta Sămbetele. Der fiindcă elu pe timpul acela nu se afla în țera sa, ci în țera leșescă, unde fugise încă pe când trăia domnitorul de de mai înainte, și fiindcă nu și pută așa de grabă implini scopul, după cum îi era dorința, de aceea așteptă până ce va sosi unu privilegiu mai potrivit și mai priincios pentru dēnsul.

Der elu nu trebui să aștepte multu timp, căci privilegiu dorit a sosit mai de grabă de cum a cugetat.

Turcii, dușmanii ne'mpăcați ai Creștinilor, se sculară ărăși cu putere asupra Românöru, ei se porniră mai înțeu asupra țării muntenesce, de unde

aveu de gând să trecă apoi și-n Moldova.

Rășvan, cum auți de una ca aceasta, nu așteptă până ce Turcii vor ajunge în Suceava, ci adunăndu în grabă öste de țără sări domnitorului muntenescu în ajutor ca împreună cu acesta să respingă pe sēlbaticii și nesățioșii păgân la timp, până ce nu apucă a intra în țără.

Irimie Movilă, cum simți că Rășvan s'a pornit în protiva Turcilor, bucuria lui nu era pröstă; nu pentru-că Rășvan va învinge pe Turci și va mântui țera de dēnsii... ferit'a Dumneđu!.. nu pentru acăta, căci lui nu-i era țera în cap, ci pentru aceea, că fiind Rășvan încurcat în răboiu cu Turcii, mai de grabă și mai lesne îi va putea cuprinde tronul. Der fără întârziere ceru elu ajutor dela Leși ca să se pötă mai iute porni spre Moldova.

Leșii, cari, după cum am spus, voiau asemenea să pue mâna pe Moldova, și cari pe timpul acela trăiau în dușmănie cu Ungurii, prietenii lui Rășvan, nu se puse de felu de pricina, ci îndată îi dete ajutorul cerut, sciind pre bine că ceea ce făcu ei nu faci spre binele și folosul lui Irimie, nici spre fericirea Moldovei, ci numai spre binele și folosul lor.

Der lui Irimie nu-i păsa nimica de

acăta. Elu voia cu ori și ce preț să fiă domn, câtu despre altele prea puțin îl dureau capul. De aceea cum căpētă ajutorul cerut, de-a-una se și porni spre Moldova și nu mult după ce intră în țără se făcu, cu ajutorul Leșilor veniți cu dēnsul, precum și cu ajutorul unor boeri moldovenesci doritori de domni nou, Domnitor și stăpănitor în locul lui Rășvan.

Rășvan Vodă, la rēndul seu, cum prinse de veste că Irimie a intrat cu öste străin în țără și i-a răpit tronul, se făcu foc și pară de mânia, și cum sfērși răboiul cu Turcii nu întârziă nici măcar un minut de-a se întörce cu östea sa, precum și cu o mulțime de öste ungerescă asupra Sucevei ca să alunge pe Irimie.

Irimie însă, înțelegēndu de venirea lui Rășvan cu Ungurii și sciind pre bine ce-lu așteptă decă nu și va pune din cu bună vreme pielea la adăpost, nu stete cu mânele în șolduri, ci strinse și elu öste de țără câtă a putut și precum a putut și s'a gătit să stea cu răboiu în protiva lui Rășvan.

Era într-o Duminecă, când s'a apropiat Rășvan cu Ungurii sei de tērgul Sucevei. Irimie Vodă, eșit fiind la satul Areni, adică în partea despre miadă-ți-apusă a orașului Suceava, a tocmiță öștile sale asupra orașului și anume: ös-

ia mama și pe tine la acesta a doua serbare.

Nici comerțul capitalei nu se va su- p[er]a de repetițiunea unor[or] asemenea serbări, care a pus[ut] la mișcare at[â]tea din ramurile lui. La 7 serbarea era terminat[ă] spre m[ă]hnirea ad[un]că a seniorilor[or] și a nobilelor[or] d[om]ne. Suindu-se în tr[ă]sură multora le picura pe furiș[ur] câte o lacrimă dou[ă], și era patru c[es]uri de c[ând] se aflau la Kermesă. Rar serbare cu un[ă] asemenea succes[ur]!

(„Românul.“)

Int[em]plări diferite.

Sfirșitul unui amor[or]. În 7 Iunie c. a stat[ut] pe banca acuz[ă]torilor înaintea tribunalului r. din Turda t[în]era văduv[ă] Matilda Wagner m[ă]r. Székely, despre care am[ă] amintit[ă] la timpul s[ă]u, că în dimineața zilei de 26 Martie și-a omor[â]t[ur] b[ă]rbatul[ur], pe care îl iub[ia] at[â]t de mult[ă]. Nefericita acesta abia are 27 ani, e de confesiunea luterană și este n[ă]sc[ut]ă în Reghinul[ur] săsesc[ur]. A fost[ur] femeia frum[os]ă odat[ă], sprinten[ă] și voinic[ă]. Ast[ă]zi însă, abia c[â]te-va luni după comiterea crimei, tinereț[ea] și frum[us]eț[ea] acestei femei au disp[ăr]ut[ur] cu des[er]vire. Vi[et]a ei reprezintă un[ă] roman[ă] întreg[ă]. S[ă] a căsătorit[ur] înaint[ea] de asta cu 8 ani cu Szekely Miklos. S[er]acă era ea, s[er]acă era el[ur]. Unica, d[er] cea mai scump[ă] avere a lor[ur] era convingerea, că se iubesc[ur] unul pe altul[ur]. Mai întai[ur] t[în]ură în arend[ă] o cărciumă; afacerea însă li-a mers[ur] rău, l[ă] ceea ce a contribuit[ur] și ușur[ă]tatea de minte a b[ă]rbatului s[ă]u. Se înfund[ă]ră în datorii și era apr[er]e să li-se liciteze tot[ur] ce mai aveau, d[er] tocmai în momentul estrem[ur] câștig[ă]ră la lot[er]ia cu 50 cr. suma de 200 fl. Cu aceștia sc[ă]p[ar]ă de belea și-și deschiser[ă] o mic[ă] boltiță. Fericirea lor[ur] era er[ă]și la loc[ur].

Tot[ur] din negliob[ia] b[ă]rbatului însă, cur[er]nd[ur] după acesta fur[ă] sechestrați din nou. Acum încep credincioș[ă] nevastă s[ă] se pune pe g[â]nduri. Pentru a-și pute[ur] m[ă]sur[ă] o subsistență pentru sine și iub[it]ul s[ă]u b[ă]rbat[ur], se hot[ă]r[ă] să se fac[ă] telegrafist[ă]. În scopul acesta i trebuia să absolvaze mai întai[ur] sc[ol]a civilă din Turda și apoi să intre la cursul de telegraf[ist]. Se puse cu tot[ur] dinadinsul pe studiu. Cer[ur] în fine să i se ficseze o q[ui] pentru a face esamenul[ur]. Ziua i se fixă în nefericire deodată cu terminul[ur] pus[ur] pentru licitarea averei lor[ur]. Din ast[ă] cauză esamenul[ur] se amănă și ea cer[ur] un[ur] nou termin[ur]. Tocmai în intervalul acesta însă veni dela Pesta înscințarea, că în funcțiunile telegrafice ale statului nu se mai primesc[ur] femei, și așa depun[er]ea esamenului era de prisos[ur]. Ce să fac[ă] acum bi[et]a femeia? — Ea nu renunță la luptă; înv[er]șă fotografia în atelierul unui fotograf[ur] din Turda, convine cu fotograful[ur] șef[ur] să-i dea instrumentele de lipsă și pornește în lume la câștig[ur]. Se duce în Mediaș[ur], se duce în Aiud[ur], în Elisabetopole etc., d[er] nu put[ur] câș-

tiga at[â]ta, ca să se p[ot]ă susține pe ea, necum să susțină pe b[ă]rbatul[ur] ei și să mai dea și fotografului jum[ăt]ate din câștig[ur].

Abdise și de ocupația ac[es]ta. Se duse apoi la un[ur] b[ă]rbat[ur] cu influință din Turda și-l rugă să interviu pentru b[ă]rbatul[ur] s[ă]u spre a-i câștiga o funcțiune. Tot[ur] în asemenea scop[ur] plec[ă] la Budapesta, unde prin influința unui frate al[ur] ei îi și succese a câștiga pentru b[ă]rbatul[ur] s[ă]u un[ur] post[ur] cu 30 fl. pe lună. Femea scris[er]e atunci b[ă]rbatului să m[er]gă la Pesta ca să-și ocupe postul[ur]. B[ă]rbatul[ur] însă nu voi să m[er]gă, c[ă]c[ă] în urma intervenirei persoanei la care se adresase nevastă-și primi postul[ur] de scriitor[ur] la primăria din Turda și de aceea alt[ur] post[ur] nu vr[ur] să primesc[ă]. Nu vr[ur] să-și primesc[ă] înder[er]t[ur] însă nici nevasta. La repetițele scrisor[ur]i ale ei, nu-i răspunde de loc[ur].

Femea cade în nedumeriri. O epistolă, ce-o primi mai târziu, prin care b[ă]rbatul[ur] i face cunoscut[ur], că nu mai vr[ur] să scie de ea și că vr[ur] să se despartesc[ă], o aduse la des[er]vire de desperare. Femea veni acas[ă], rugă pe b[ă]rbatul[ur] s[ă]o însoțesc[ă] până la o soră a ei în comuna învecinată Poiana. B[ă]rbatul[ur] i deneg[ă] cererea și ea merse singur[ă] la Poiana. Scris[er]e de acolo câteva epistole de adio, er[ă] în dimineața zilei de 26 Martie se re[er]t[ur]se pe jos[ur] la Turda înarmată cu un[ur] pistol[ur]. Pe b[ă]rbatul[ur] îl află încă în pat[ur]. Se rugă cu st[ă]rnuință s[ă]o primesc[ă] er[ă]și ca soț[ă], adăug[er]nd[ur], că nu pretinde nimic[ur] din câștigul[ur] lui și că va trăi la o soră a ei în Poiana; tot[ur] ce dorește este, să-l[ur] aibă pe el[ur] de b[ă]rbat[ur]. B[ă]rbatul[ur] răspunde de repețe or[ur]: „ac[es]ta nu va fi în veci“.

Jalusia femeii ajuns[er]e atunci la culme; eu trase cu pistolul[ur] asupra b[ă]rbatului și-l[ur] omor[ă] imediat[ur]. Voi să se impușce apoi pe sine, d[er] proprietarul[ur] casei o rețin[ur].

Afacerea se pertractă la tribunal[ur]. Procurorul[ur] prezintă pe femeia ca pe o vagabundă, ce asemenea unui demon[ur] persecut[ă] pe b[ă]rbatul[ur] s[ă]u și cer[ur] să fiă condamnat[ă] la m[or]te prin ștr[er]ng[ur]. Lu[er]nd[ur]-se însă în considerare numeroșele împrejurări atenuante (ușur[ă]tore), tribunalul[ur] o condamnă la 15 ani închis[ur]oare. Contra acestei sentințe se însu[er]ua recurs[ur] at[â]t din partea ap[er]ătorului, cât[ur] și din partea procurorului. În împrejurări analoge juriul[ur] din Franța de pildă nu credem[ur] c[ă]r fi pronunțat[ur] un[ur] verdict[ur] de condamnare.

Literatură.

In tipografia A. Mureșianu din Brașov[ur] a eșit[ur] de sub tip[er] Editiunea a doua din partea III a Aritmeticii d-lui Domețiu Dogariu, director[ur] și înv[er]șător[ur] la sc[ol]a capitală din Satulungu. Editura librăriei H. Zeidner în Brașov[ur]. Prețul[ur] 30 cr. Opul[ur] constă din exerciții practice cu num[er]ii dela 1 până la 1.000.000 după sistemul[ur] decadic[ur] în usul[ur] sc[ol]e-

lor[ur] primare. Partea. III cuprinde: cele 4 operațiuni fundamentale cu num[er]i întregi simpli, cu num[er]i complexi de val[er]e decimale și cu num[er]i complexi ce nu sunt[ur] de val[er]e decimale. Fracțiunile decimale și vulgare. — I sunt[ur] cunoscute publicului n[ost]ru multe recenzii favorabile, ce s[ă]u făcut[ur] în anii trecuți cursului de aritmetică lucrat[ur] în 4 broșuri separate pentru sc[ol]ele primare, de d-nii institutori Dom. Dogariu și I. Dariu. Partea III a acestui curs[ur] s[ă] tip[er]it[ur] în edițiunea a doua, rev[er]șită, corectată și înv[er]șită de domoul[ur] Domețiu Dogariu. Ac[es]ta a-2-a ediție e cea mai bună doved[er]ă despre val[er]ea cărții. Mai adăug[er]m[ur], că autorul[ur] țin[er]nd[ur] cont[ur] at[â]t de cuprinsul[ur] anterior[ur] al[ur] cursului s[ă]u, cât[ur] și de planul[ur] ministerial[ur] mai nou, precum și de normativul[ur] scolar[ur], a făcut[ur] în edițiunea de față mai multe modificări și îmbunătățiri. Autorul[ur] încur[er]ă pe cât[ur] se p[ot]e definițiunile și regulile seci și pe înv[er]șăc[er]ii s[ă]i voese a-i conduce treptat[ur] prin exemple practice dela cunoscut[ur] la necunoscut[ur], dela simplu la complicat[ur] etc., așa ca elevii să p[ot]ă afla din exemple regulile după cari au să calculeze. Nu ne îndoi[m]ur, că înv[er]șătorii rom[â]ni vor[ur] da atențiunea cuvenită acestei aritmetice.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. al[ur] „Gaz. Trans.“)

Berlin[ur], 13 Iunie. — B[ol]a împ[er]atului s[ă]a agravat[ur]. Nu mai p[ot]e bine înghiți, temperatura a crescut[ur].

Ast[ă]zi se respindise fama, că criza ministerială amenință a deveni generală și că și prințul Bismarck ar vor[ur] să demisioneze, d[er] b[ol]a împ[er]atului face, că acestor[ur] faime nu li se dă destulă atențiune.

Bruxella, 13 Iunie. — Resultatul[ur] alegerilor[ur] pentru camera însămnă înt[er]ir[er]ea domniei clericilor[ur] în Belgia.

Logodnă.

Dl[ur] Ioan[ur] Stoica, profesor[ur] la sc[ol]ele elementare din Blaș[ur], s[ă] logodit[ur] în 9 Iunie n. c. cu dra Teresia Corvină din Orăștia.

ULTIME SCRIRI.

Bologna, 11 Iunie. Recepțiune solemnă a studenților italian[ur] și străini s[ă]a făcut[ur] er[ă]. Mai multe discursuri s[ă]u rostite și aplaudate. Studenții germani au salutat[ur] pe Rom[â]ni scoț[er]nd[ur] săbiile lor[ur] din

din teacă și strig[er]nd[ur]: „Trăiescă România neatinsă!“

Studenții primir[ă] la 5 ore la gară pe studenții franceși. Au fost[ur] scena de entusiasm[ur] indescriptibil[ur]. Studenții germani se urcar[ă] în aceleași tr[ă]sur[ur] împreună cu studenții franceși și au străb[ă]tut[ur] orașul[ur] la brațe.

Cursul[ur] pieței Brașov[ur]

din 9 Iunie st. n. 1888

Table with 4 columns: Item, Currency, Buy (Cump.), Sell (Vend.). Includes Banenote rom[â]nesc[ur], Argint[ur] rom[â]nesc[ur], Napoleon-d'or[ur], Lire turcesc[ur], Imperial[ur], Galbin[ur], Seris. fonc. „Albina“ 6 1/2%, Ruble rusesc[ur], Discontul[ur] 6 1/2-8% pe an[ur].

Cursul[ur] la bursa de Viena

din 12 Iunie st. n. 1888.

Table with 4 columns: Item, Buy (Cump.), Sell (Vend.). Includes Renta de aur[ur] 4%, Renta de h[ă]rti[ă] 5%, Imprumutul[ur] căilor ferate ungare, Amortisarea datoriei căilor ferate de ost[ur] ungare (1-ma emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost[ur] ungare (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost[ur] ungare (3-a emisiune), Bonuri rurale ungare, Bonuri cu clasa de sortare, Bonuri rurale Banat[ur]-Timiș[ur], Bonuri cu cl. de sortare, Bonuri rurale transilvane, Bonuri croato-slavone, Desp[er]gubirea pentru dijma de vin[ur] unguresc[ur], Imprumutul[ur] cu premiul[ur] unguresc[ur], Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului, Renta de h[ă]rti[ă] austriac[ă], Renta de argint[ur] austriac[ă], Renta de aur[ur] austriac[ă], Losuri din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Acțiunile băncii de credit[ur] ungar., Acțiunile băncii de credit[ur] austr., Galbeni împ[er]ătesc[ur], Napoleon-d'or[ur], M[ă]rci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de București.

Cotă oficială dela 28 Mai st. v. 1888.

Table with 4 columns: Item, Buy (Cump.), Sell (Vend.). Includes Renta rom[â]nă 5%, Renta rom. amort. 5%, Renta convert. 6%, Impr. oraș. Buc. 10 fr., Credit fonc. rural 7%, „ „ „ 5%, „ „ urban 7%, „ „ „ 6%, „ „ „ 5%, Banca naț. a Rom. 500 Lei., Ac. de asig. Dacia-Rom., Ac. de asig. Națională, Aur[ur] contra bilete de bancă, Bancnote austr. contra aur[ur], Aur[ur] contra argint[ur] s[ă]u bilete, Florin[ur] val[er]e austriac[ă].

Editor[ur] și Redactor[ur] responsabil[ur]: Dr. Aurel Mureșianu.

de ț[er]ă a tocmit[ur] o lângă satul[ur] Areni, er[ă] cea leșescă ce a avut[ur] o la sine, a tocmit[ur] o ceva mai la câmp[ur] despre satul[ur] Scheia, pe sub malul[ur] ce se află a lăur[ur] pe lângă Drumul[ur]-B[ă]ii, adecă pe sub malul[ur] dealului pe a căru[ur] culme se află ast[ă]zi Zamca.

Irimie singur[ur], pe c[â]nd se făceau toate tocmirile acestea, nu se afla la oște, ci el[ur] era la biserica din Areni la sfânta liturghie.

C[â]nd sosi[ur] tr[er]ba la adecă, un[ur] cercetaș[ur] se duse degrabă și-i dete de scire, că oștile lui Răsvan[ur] se ved[ur] cum vin[ur] și se apropia de oștile ț[er]ii.

Îns[er]e Irimie Vodă, deși scia că în câmp[ur] de împrejurări primejdioșe nu e bine a pierde mult[ur] timp[ur] înzadar[ur], totuși n[ă]a voit[ur] să eșă din biserică până ce nu s[ă] sfârșit[ur] sfânta liturghie.

Se ajungeau acuma h[ă]r[er]ii lui Răsvan[ur] cu oștile ț[er]ii și Irimie Vodă tot[ur] nu eșise încă din biserică, er[ă] c[â]nd a eșit[ur], atunci oștile se întempinară din ambe părțile, și după o luptă inversunată între oști, au lovit[ur] Leșii în oște[ă] ungerescă din aripa dinspre Scheia și îndat[ă] îmbarb[ă]t[er]ndu-se și fruntea oștilor[ur] de ț[er]ă, unde era Irimie Vodă, a înfr[er]nt[ur] pe Ungur[ur].

Răsvan[ur] Vodă, care se afla în fruntea Ungurilor și de sub care cășuse în restimpul[ur] acesta doi cai loviți de arma

protivnicilor[ur] s[ă]i, ved[er]nd[ur] că nu e lucru de șagă, înclecă pe un[ur] alt[ur] treilea cal[ur] și se sili ca să opr[er]scă oște[ă] ungerescă, și-a oprit[ur] o, și îmbarb[ă]t[er]ndu-o a tocmit[ur] războiul[ur] er[ă] la loc[ur]. D[er] de g[er]ba i-a fost[ur] tot[ă] încordarea și îmbarb[ă]t[er]area, căci îmbarb[ă]t[er]ndu-se și oște[ă] lui Irimie Vodă, care se afla într'un[ur] loc[ur] mai bun[ur] și în a cărei frunte se aflau Leșii, în cur[er]nd[ur] purcese oște[ă] lui Răsvan[ur] în resp[ă] și prinse la fugă.

Răsvan[ur] Vodă, p[er]ășit[ur] acuma de ai s[ă]i, p[er]ășit[ur] de Ungurii, în cari își puse tot[ă] încrederea și nădejdea, p[er]ășit[ur] de toți[ur] căți se aflau pe lângă d[er]nsul[ur], și ved[er]nd[ur] că nu-i mai răm[er]ne nimica alta de făcut[ur], cugetă în sine: „fuga-i rușinosă, d[er]ă-i săn[er]t[er]osă“, și cum cugetă, așa și făc[ur]. Dete și el[ur] dos[ur] la față și prinse a fugi, cuget[er]nd[ur] că cu fuga va sc[ă]pa. D[er] înzadar[ur], că ostașii lui Irimie urm[er]indu-l[ur] și fiind[ur], precum se vede, mai sprinteni la picior[ur] decât d[er]nsul[ur], îl[ur] ajunse, îl[ur] prinse și lu[er]ndu-l[ur] pe sus[ur] îl[ur] duse și-l[ur] dete pe mâna lui Irimie Vodă.

Ce face acum Irimie Vodă?... Poruncesce mai întai[ur] ca să-l[ur] sl[ur]ească de nas[ur] și de buze apoi începe a-l[ur] muștra și a-i dice:

— Nu ți-a fost[ur] de ajuns[ur], că ai lucrat[ur] din răzputeri la surparea inim[er]tașului meu!... Ai voit[ur] ca și trupul[ur]

meu să-ți slujesc[ă] de scară pe care să te p[ot]i mai degrabă înalță la scaunul[ur] domnesc[ur]?... Despre mine, decă acesta ți-a fost[ur] dorința, fiă! te-i înalță, d[er] nu pe trupul[ur] meu, ci pe una dintre acelea ce n[er]semnă numele meu, și nu la m[er]ire, cum ai așteptat[ur], ci la peire, cum ai câștigat[ur]!... Cine sapă gr[er]pa altuia, singur[ur] cade într[er]nsa!...

— Tu dicei, că eu aș[ur] fi voit[ur] a m[er] urca pe trupul[ur] t[er]u, la m[er]ire, uit[ur] însă că tocmai tu ești acela! — răspunde Răsvan[ur] cu s[ă]nge rece. — Sunt pe mânele tale, Irimie, poți să faci cu mine ce voesci! D[er] nu uita, că ceea ce ai făcut[ur] tu acum cu mine și ceea ce mai ai de gând[ur] să faci, nu e nici decum o faptă vitejescă nici creștin[er]escă, ci o faptă păg[er]n[er]escă și barbară, și v[er]sarea nevinovatului meu s[ă]nge amar[ur] o să se resbune odată nu numai asupra ta, ci și asupra întreg[ur] n[er]mului t[er]u!...

Îns[er]e Irimie nu băgă în s[er]mă cuvintele lui Răsvan[ur], din protivă, fără cea mai mică m[er]strare de cuget[ur], i-a tăiat[ur] capul[ur] și i-l[ur] înfip[er]t[ur] într'un[ur] par[ur] înalt[ur] pe care l[ur] a înpl[er]ntat[ur] apoi pe v[er]ful[ur] unei movile de lut[ur] de lângă Drumul[ur]-B[ă]ii în protivă cetății și curții domnesci anume ca să se p[ot]ă ved[er]e at[â]t[ur] din cetate cât[ur] și din curte.

După ac[es]t[ă] faptă cruntă Irimie Vodă s[ă] luat[ur] cu oștile sale pe urma Unguri-

lor[ur] și i-a fug[er]it[ur] până la munți și mare v[er]sare de s[ă]nge a făcut[ur] printre d[er]șii. Apoi s[ă]a întors[ur] înd[er]ept[ur] și s[ă]a aședat[ur] în scaunul[ur] domnesc[ur] din Suc[er]va.

Astfel[ur] s[ă] sf[er]șit[ur] războiul[ur] dintre Răsvan[ur] și Irimie Movilă Vodă. Și e cam mult[ur] timp[ur] de c[â]nd s[ă]a întemplat[ur] acest[ur] războiu. De-atunci și până acum[ur] nici urmă n[ă]a rămas[ur] din satul[ur] Areni, unde s[ă]a întemplat[ur] războiul[ur] acesta, ci numai numele i se pomenește. Unde vor[ur] fi fost[ur] odinioară biserici m[er]te și case frum[os]e, ast[ă]zi e țarină pe care orașenii din Suc[er]va s[em]enă păpușoi și barabule, și țarina ac[es]ta se numește Areni. Er[ă] podul[ur] drumului împ[er]ătesc[ur] pe care se trece din Suc[er]va în ac[es]t[ă] țarină se numește Podul[ur]-Arenilor[ur]. Asemenea și din Drumul[ur]-B[ă]ii, care trecea pe lângă Suc[er]va și care ducea pe timpul[ur] acela la satul[ur] Baia din colo de Folticeni, ast[ă]zi nu se mai cunosc[ur] nici o urmă.

Movila însă, unde a fost[ur] Răsvan[ur] Vodă slujit[ur] și ucis[ur], și care de-atunci și până în ziua de ast[ă]zi se numește Movila lui Răsvan[ur], se vede încă și acuma (an. 1888) pe v[er]ful[ur] delului Tătărași și anume între orașul[ur] Suc[er]va și satul[ur] Ipotesci.

(„Rev. Pol.“)

S. Fl. Marianu.

Arverési hirdményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Kikombán Stefan végrehajthatónak Klipea Juon és neje végrehajtást szenvedők elleni o. é. 66 frt. 24 kr. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő a Brassó város határában fekvő s jelenleg brassói Klipea Radu tulajdonát képező a brassói 2910 sz. tjkben foglalt 3382 és 3383 hrsz. fekvőkre 360 frt., 3384 hrszám fekvőre 16 frt. és 3580 hrszám fekvőre 135 frt. összesen 511 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenti ingatlanok az 1888 évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. tszék tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok egyenkénti becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 60 tcz. 170 §-értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1888 évi Május hó 19-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Publicațiune!

În spitalul civilu din locu, provădutu cu dreptul de publicitate, are se se dea pe cale de oferte minus-oferentului alimentarea bolnaviloru pe durată de 1½ anu, și anume din 1 Iulie a. c. până în 31 Decemvrie 1889.

Competenții pentru acéstă întreprindere au se-și așternă la primarulul orașenescu din locu ofertele timbrate și sigilate până în 22 Iunie a. c. după prânđu la 6 ore.

La ofertu are se se alăture unu vadiu de 100 fl. v. a. seu în bani gata, seu în libele de depuneru la instituttele bănesci din locu seu hărtii de prețu valorose pentru cautiune, cuprinđendū ofertulu totu-deodată și dechiaratiunea oferentului, cumcă acestuia i suntū cunoscute condițiunile de ofertu și că se supune lorū.

Condițiunile de ofertu se potū vedē în totă ziua dela 9—12 ore a. m. la subscrisulu magistratū. în biroulu senatorului magistratualu Alfred Schnell.

Brașovū, 12 Iunie 1888.

Magistratulū orașenescu.

Se deschide abonamentu pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicu-literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerū câte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale și a. — mai departe tracteză cestiu ni literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULU ROMĀNŪ. Diarū bisericescu, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XIV. — Apare în broșurī lunare câte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū științelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, serbătorī și diverse ocașiuni, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescu, scolaricā și literarā. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei romānesci în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvēntārī bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntārī bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū apărute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiă-care sērbătōre, care arată timpulu întrodūceri, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilit respectiva sērbătōre. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elū trebuie sē se însōre. Novelă de Maria Schwart, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istoricā națională. Prețulu 20 cr.

Numeri 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilārīa. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulū. Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și viorele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosă seu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii fōrte interesante și amuzante. Prețulu la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fōrte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptārū teoreticū și practicū pentru invēțământulū intuitivū în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a invēțătorilorū și a altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulu unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura nōstră pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēțătorilorū ca celorū în prima liniā interesatī.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scōlele poporale în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publică cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Manualū de Gramatica limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulu 2 fl.

Manualū de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā fōrte bogată a acestui op — cuprindēndū compozițiuni de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieței socialē — se pōte întrebuița

cu multū folosū de cătră preoți, invēțători și alți cărturarī romāni. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă și a. Prețulu 50 cr.

Carte conducētoare la propunerea calcularei în scōla poporală pentru invēțători și preparandī. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântārī bisericesci fōrte frumosū ilustrată. Prețulu unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântārī bisericesci — frumosū ilustrată, pentru prunci scolari de ambe secsele. Prețulu unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântārī pentru prunci scolari de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulu unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născētoarei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulu unui esemplarū pedatū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolā D. N. Isusū Christosū. Prețulu unui esemplarū legatū și pedatū franco e 15 cr.